

САКЪАВЛАНМА, ЭЙ КАДЯЙ!

Акъшам устю, иштен сонъ, чыкытым эвден кезмеге,
Сонъ ойландым, ёл устю кирейим, деп эмджеме.
Къарт кишидир, ал-хатыр сорал отейим дедим,
Субетлешип, бир къаве ичиц, кетейим дедим.
Селям берип кирдим мен, кечтим эвнинъ тёрюне,
Бакъсам, орта къапыдан, бир колетке корюне.
— Эмдже, — дедим, — ким бар я, мусафиринъ не ерден?
Шай дегендже, торсайыл, бир иш чыкыты ичерден,
Мен хошкельди айткъандже: — «Приветик», — деди о.
Яхшы эслеп къарасам, якъын соном эди о.
— Э... Хош кельдинъ, къарлашым, ишлер насыл,
къайдасынъ, къана бизге де буюр, ойнап-кулип
къайтарсынъ...

«Нет, нет», деди о, иш «джуда коц, спешу»;
Бизде «завтра экзамен», диссертация мен «пишу».
— Токъта, — дедим яваштан, бакъып онынъ козюне. —
Сет устюне отурчы, — дедим, тартып озюме. —
Манъа къара, къарлашым, озюнь гульдай къокъуйсынъ,
Озь тилинъде даф этмей, сен не масал окъуйсынъ.
Къана, сени ким айтчыр, эжимликке окъуй, — дел.
Бу медений бир игит шифа олып къокъуй, — дел...
— «А я то, брат», не магъа «замечание» япасыз,
Сиз «всегда бунакъа», бир «причина» тапасыз.
«Их бин хазыр» дипломант, «не учите» сиз «меня»,
Сиз «заботьтесь» ким «будет», сизинъ «поченька» Лейля
«Гуд бай, дядя!» — деп турды о отургъан еринден,
Тап юретим ойнады, шыр-сув олдым теримден.
— Токъта, — дедим, жекирип, басып онынъ тизине, —
Отурмасанъ, ёл ачыкъ, бир къулакъ сал сёзюме:
Эр бир гульнинъ япрагы, озь къокъуьсы, туюю бар,
Эр бир ашнынъ озь ады, бибери бар, тузу бар,
Эр бир тилинъ лезети, озь джумлеси, сёзю бар,
Сакъавланма, эй, кадаяй, эр ишнинъ бир козю бар.
Къана кимге керек бу, шимди сен даф эткен «тиль»,
Истесанъ сен алим ол, лавкин озь тилинъни билъ.
Мына шимди субетге бир араба даф айттынъ,
Бир джумлени онгътармай, беш тюрлю тиль мугайттынъ.
Сендай окъутъан игит бойге бозса тилини,
Сонъ башкъасы не япсын, къурутмайып гулюни...
Сенинъ ана тилинъде дестанлар бар, йырлар бар,
Бу тильде йыр динълеген чалбаш дагълар, къырлар бар.

Бу тильде йыр йырлайлар: баба, дедень, бутюн халкъ,
Бу тильде чынь айтышта севда къыз иле бойдакъ.
Озь тилинен бахт тапа эмекте халкъ, сен бир бакъ,
Айтчы, санъа бу тильни бозмагъа ким берди акъ?
Ананъ сени эркелеп, «майн киндер», демеген,
Акъ сютгони о санъа бу умкютнен бермеген.
Урьметлесенъ ананъны, онъны ана тилини,
Тек о вакъыт олурсынъ, сезимлиси илинънинъ.
Озь тилини билъмеген корек йырын созармы,
Дагъында валы ёкъ ат чапышта озармы?..